
Det här får du inte missa på Kärlek & Anarki

Sara Ehnholm-Hjelm

Publicerad: 18.09.2014 10.07 • Uppdaterad: 18.09.2014 10.25

Tio dagar av film, kärlek och anarki är framför oss. Filmfestivalen utkristalliserar sig som den korta, häftiga period då öknen blommar och all slags film når vita duken i Helsingfors. För att inte drunkna i utbudet på 150 långfilmer följer här en lista på tio sevärda.

1 Whiplash, årets vinnare i Sundance, är chockerande nog en debutfilm. Damien Chazelle har den mest sällsynta av filmregissörsbegåvningar, som Pauline Kael kallade filmkänsla: ”en instinkt för hur man får en film att röra sig – för hur mycket rörelse det ska vara i en tagning, för hur snabbt tagningarna ska klippas, hur man får dem att röra sig in i varandra rytmiskt.” Så blir antagonismen mellan en 19-årig jazztrummis och hans lärare sprakande vital. Läraren tvingar eleven utanför hans bekvämlighetszon

ÄMNESORD

- Kärlek & Anarki
- Film

DELA

0

 Tweet

VERKTYG

 Större text

 Mindre text

 Skriv ut artikel

 Rapportera fel

(”de två värsta orden i det engelska språket är good job”) – för att eleven ska höja sig till vad han skulle kunna bli, till vad musiken kräver. Energin pulserar under ens ögon, musiken i ens öron. Oemotståndlig också för en jazzhatare.

2 Återträffen av Anna Odell, som vann fjolårets Guldbagge för bästa film, är den perfekta

hämnden. Den mobbades lust att ge igen åt de populära i klassen har sällan visats upp så naket. Alla känner igen rollerna – offer, medlöpare, mobbare – kampen gäller tolkningsföreträdet. Eftersom filmen överskrider gränser mellan dokumentär och fiktion,

Fira Stiftelsedagen på VILLA GYLLENBERG 1.10.2014

**Välkomna kl. 16–20 att bekanta er med museets
konstsamling och Mia Dambergs nyöppnade
fotoutställning Shades of Memory.**

**Gratis inträde och guidning på
finska kl. 17.00 och på
svenska kl. 18.00.**

villa
GYLLENBERG

pinsamhet och sociologiskt experiment, konstnärens modiga öppenhet och hisnande småaktighet har åskådaren ingen aning om hur den ska sluta.

3 Turist av Ruben Östlund hör till samma obekväma, plågsamt igenkännbara filmgenre av sparka-åskådarna-tills-de-medger-sin-skuld. Under en lavin i Alperna räddar pappan i en medelklassfamilj sin mobil i stället för barnen – och en ravin i mansrollen blottas. Mottagandet har varit blandat: hyllning, likgiltighet, personlig bikt, nominering för Nordiska rådets filmpris. Hans Play vann priset i fjol och även Danmarks Lars von Trier har tidigare vunnit – Nymphomaniac visas nu i Director's cut för hardcorefans, liksom de andra bidragen. Hoppas på vinst för utsökt vackra Betongnatten, Pirjo Honkasalos brödrasaga utan nåd i Helsingfors i svart-vitt.

4 The Look of Silence av Joshua Oppenheimer, är fortsättningen på fjolårets bästa dokumentär The Act of Killing, om militärjuntans folkmord i Indonesien 1965. I stället för bödlarna i kvinnokläder riktar Oppenheimer in sig på offren. De som inget sagt och fortfarande 50 år senare bor granne med mördarna. Oppenheimer är en mästare på att fånga de naiva sanningar människor berättar för sig själva för att överleva.

5 Flera utmärkta dokumentärer: We come as friends av Hubert Sauper handlar om hur utländska investerare skoningslöst suger ut alla resurser ur det tre år unga landet Sydsudan – nykolonialism i sin prydno. Andra följer idealistiska ungdomar in på skinnet, som sjungande, dansande och drömmande om demokrati inleder en fredlig revolution i en diktatur – och lämnas utan västs stöd. ”Världen följer tyst med medan vi dödas en efter en”, säger huvudpersonen i Talal Derkis Return to Homs om Syrien (nyss i Docventures). En annan är Sergei Loznitsas Maidan.

6 Pulp: A film about life, death & supermarkets hör till en av festivalens favoritgenrer, musik. Om bandets avskedskonsert i hemstaden Sheffield 2012. Jarvis Cocker är en av dessa geniala brittiska låtskrivare, vars texter är avancerad poesi om hur komplicerat det är att få ligga, om klass och besattheter (och vars dans är armbågar och vassa knän). Common people är objektivt sett en av världens bästa popsånger och filmens fokus på vanliga människors förhållande till popmusik är i bästa mening populistiskt. 20000 Days on Earth om Nick Cave är en annan musikpärla, snyggare filmad.

7 Winter sleep av den turkiske mästeregissören Nuri Bilge Ceylan vann årets Guldpalmen i Cannes (hans *Once Upon a Time in Anatolia* hör till mina festivalfavoriter). Ett tjechovskt äktenskapsdrama skrivet av Ceylan och hans hustru, om en författare och hans hustru på ett hotell i Kappadokien. *Variety* beskrev den som "den minst tråkiga 196-minutersfilmen som någonsin har gjorts". Lika tung auteur-trovärdighet har bröderna Dardenne som i sitt samtidsdrama *Två dagar, en natt* skildrar en arbetstagare som under ett veckoslut måste övertala sina kollegor att rösta för att hon ska få behålla jobbet – eller få bonusar. Ska bli spännande att se vad de gör med sin första filmstjärna Marion Cotillard, hittills har deras extrema naturalism krävt amatörer.

8 Humor har aldrig hört till festivalens kärnområden. Men *Me, myself and mum* (Guillaume Galliene) är fransk komedi som bäst medan *The Trip to Italy* (Michael Winterbottom) är brittisk. Den förra är hyperstiliserad och alla rollerna, inklusive hans mamma, spelas av Galliene i denna självbiografi om hans pinsamma uppväxt. Den andra är torr som kolsyrerök: en brittisk medelåldersbitter bromance med komikerna-imitatörerna Steve Coogan och Rob Brydon på resa genom ett läckert Italien.

9 Tracks är ett ode till den australiska öknen och den märkligt privata Robyn Davidson (spelas av Mia Wasikowska) som 1977 vandrar 270 mil genom den, med fyra kameler och en hund. Som gammal hippie är hennes svar på motivet – då och nu – varför inte? Lite platt och formlös men sevärd för dem som älskar landskapet och resan-i-sig. För en ultravåldsam dystopi i samma landskap, med Robert Pattinson och Guy Pearce, kolla in David Michôds *The Rover*.

10 Boyhood är Richard Linklaters mästerverk, filmat i tolv års tid så skådespelarna åldras mellan inspelningarna. Sublim och smärtsam i sin skildring av en alldeles vanlig amerikansk barndom, en ganska lycklig skilsmässa, en underbart kommunikativ pappa och en älskande karriärmamma. Samtidigt ur barnets, tonåringens och föräldrarnas perspektiv – alla lika borttappade. Liksom Knausgårds Min kamp-böcker väcker den ens egna uppväxtminnen. Den gör vad film gör bäst – för första gången.

LÄS OCKSÅ

- [18.9.2014](#) Ruben Östlund vill att vi ska skilja oss
- [30.12.2013](#) Andrea Svanbäck: Till alla klasskamrater